

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Ontvangen: 12 augustus 2025

2025-029++vt

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Universiteit voor Humanistiek
T.a.v. het College van Bestuur
Postbus 797
3500 AT UTRECHT

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
53864566

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 12 augustus 2025

Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo masteropleiding Sociaal Werk en Sociale
Rechtvaardigheid

Geacht bestuur,

Met uw aanvraag, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 26 juni 2025, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo-masteropleiding Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 15 juli 2025, kenmerk 2025-029, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluiten

Gelet op het bovengenoemde advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de wo-masteropleiding Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de voltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan zowel het behoefte- als het ruimtecriterium¹. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

Procedure Registratie instellingen en opleidingen (Rio)²

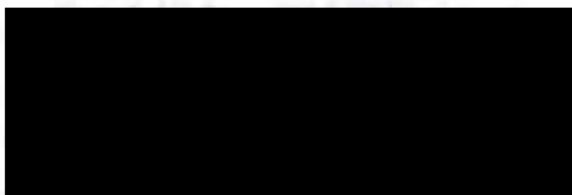
Onze referentie
53864566

Ingevolge artikel 6.2, negende lid van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in de Registratie instellingen en opleidingen. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van het Loket Erkenningen Onderwijs (LEO) van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). U kunt de opleiding, conform het advies van de CDHO, registreren in het onderdeel Gedrag en maatschappij. De opleiding past daarnaast, conform het advies van de CDHO, in de ISCED-rubriek 'sociologie' (31402). Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de UNL.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

² Sinds 2023 vervangt Rio het Croho.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de minister
Dhr. dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contactgegevens CDHO

Postbus 85498
2508 CD Den Haag
070-8505300
www.cdho.nl
info@cdho.nl

Onderwerp
Nieuwe opleiding
Voltijd wo master
Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid
Universiteit voor Humanistiek
Utrecht

Kenmerk CDHO
2025-029

Kenmerk aanvrager

-

Datum
15 juli 2025

Geachte heer Bruins,

De Universiteit voor Humanistiek heeft een aanvraag ingediend om de nieuwe wo master Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid als bekostigde voltijdopleiding in de gemeente Utrecht aan te mogen bieden. Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) over deze aanvraag. De toelichting maakt integraal onderdeel uit van het advies.

Advies CDHO

1. Bekostiging

De CDHO adviseert *positief* te besluiten op het verzoek van de Universiteit voor Humanistiek om de wo master Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid als bekostigde opleiding te mogen verzorgen in de gemeente Utrecht. De CDHO adviseert deze toestemming te beperken tot de voltijdvariant.

2. RIO-indeling

De CDHO adviseert deze opleiding in te delen in het RIO-onderdeel '*Gedrag en maatschappij*'.

3. ISCED-indeling

De CDHO adviseert deze opleiding te laten registreren in de ISCED-rubriek '*sociologie*' (31402).

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Prof. mr. dr. P.F. van der Heijden
Vicevoorzitter CDHO

Algemene toelichting op de aanvraag

Omschrijving van de opleiding

De aanvrager wil de opleiding Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid in de gemeente Utrecht verzorgen. Het gaat om een Nederlandstalige wo master van 60 studiepunten die de aanvrager in voltijd wil aanbieden. De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel 'Gedrag en maatschappij' laten opnemen. Er is geen voorstel gedaan voor de indeling in een ISCED-rubriek.

De voorgenomen opleiding beoogt bij te dragen aan kennisontwikkeling over ethische, sociale en politieke vraagstukken, professionalisering van het sociaal werk en verbetering van beleid dat de condities schept voor het sociaal werk. De voorgenomen opleiding bestaat uit zeven studieonderdelen: (1) geschiedenis en grondslagen van het sociaal werk, (2) methoden van onderzoek naar sociaal werk, (3) ethische professionaliteit, (4) de politiek van sociaal werk, (5) sociaal werk en beleid, (6) wetenschappelijk advies en (7) thesis.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een wo bachelor binnen de geesteswetenschappen of sociale wetenschappen.

Afgestudeerden van de opleiding komen in aanmerking voor beroepen als beleidsmaker, programmamanager, bestuursadviseur en onderzoeker.

Afstemming

De aanvrager heeft het voornemen om de opleiding te starten afgestemd met Tilburg University die een master Sociology met specialisatie Social Work verzorgt. De instellingen hebben de opleidingen vergeleken en hebben vastgesteld dat de opleidingen elkaar aanvullen.¹

De aanvrager heeft verder afgestemd met de Radboud Universiteit Nijmegen, die een wo master Sociologie met de focus op beleid en praktijkgericht onderzoek verzorgt.² De Radboud Universiteit Nijmegen ziet enige verwantschap, zeker waar het gaat om interesse en uitstroommogelijkheden naar banen in het sociaal domein, maar geeft aan dat de verschillen groter zijn dan de overeenkomsten.

De Rijksuniversiteit Groningen heeft aangegeven dat de beoogde opleiding weinig verwantschap vertoont met hun masteropleiding Sociologie en ook de Universiteit Utrecht ziet voldoende verschillen met haar verschillende opleidingen binnen de maatschappijwetenschappen.³ De Universiteit van Amsterdam geeft aan dat hun opleiding Sociologie zich ruim voldoende onderscheidt van de beoogde opleiding, net als de Vrije Universiteit Amsterdam en de Erasmus Universiteit Rotterdam.⁴

Verder heeft er afstemming plaatsgevonden in het Overleg Sectorraad hbo master Sociaal Werk (waarin de Christelijke Hogeschool Ede, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, De Hogeschool Utrecht, de Hanzehogeschool Groningen, de Hogeschool Leiden en de Beroepsvereniging voor

¹ Bijlage 7 van het dossier

² Bijlage 8a van het dossier

³ Bijlage 8b en 8c van het dossier

⁴ Bijlage 8d, 8e en 8f van het dossier

professionals in sociaal werk vertegenwoordigd zijn) en de Universiteit voor Humanistiek op 14 april 2025 en op 21 mei 2025 (zonder de Hanzehogeschool Groningen en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen).⁵

Naar aanleiding van het eerste gesprek heeft de aanvrager geprobeerd om onderzoek centraler terug te laten komen in de voorgenomen opleiding, waarin onderzoek wordt gebruikt voor zowel theorievorming als voor beleidsverbetering en organisatieontwikkeling. Daarnaast valt uit het verslag van het tweede overleg op te maken dat de positionering ten opzichte van de hogescholen is aangescherpt om te verduidelijken hoe de opleidingen elkaar aanvullen. In het tweede overleg hebben de aanwezigen onder meer de volgende afspraken gemaakt:

1. Er wordt afgestemd over de lancering van de master om een gezamenlijk beeld neer te zetten over het brede masterlandschap.
2. De op 21 mei 2025 aanwezige hogescholen zien af van het indienen van zienswijzen.

Analyse verwant aanbod

De CDHO is met de aanvrager van mening dat er geen opleidingen worden aangeboden die sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding.

De CDHO vindt met de aanvrager de volgende wo masters zijdelings verwant:

1. Sociologie (aangeboden door zes instellingen⁶)
2. Sociology (aangeboden door één instelling)
3. Societal Transitions (aangeboden door één instelling)
4. Interdisciplinaire sociale wetenschap (aangeboden door één instelling)

De CDHO vindt ook de wo master Burgerschap en Kwaliteit van Samenleven aangeboden door de Universiteit voor Humanistiek zijdelings verwant. De inhoud van deze opleiding, de instroomdoelgroep en de beroepen waar afgestudeerden van deze opleiding voor in aanmerking komen overlappen deels met de voorgenomen opleiding.

De CDHO vindt met de aanvrager de genoemde hbo masters nauwelijks verwant aan de voorgenomen opleiding omdat deze hbo masters wat betreft inhoud, instroomdoelgroep en uitstrooprofiel zo substantieel verschillen van de voorgenomen opleiding dat ze niet als (zijdelings) verwant beschouwd kunnen worden.

De instroom in de verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar stabiel gebleven (zie Bijlage 2).

De aanvrager verwacht dat er jaarlijks 25 studenten zullen instromen.

⁵ Bijlage 9a en 9b van het dossier

⁶ Waar de commissie spreekt over "instelling", wordt "bekostigde instelling" bedoeld.

Toelichting op advies 1: bekostiging⁷

Er is een behoefte aan nieuwe medewerkers aangetoond zoals bedoeld in criterium a⁸

De CDHO concludeert dat de aanvrager een behoefte aan nieuwe medewerkers met het profiel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond.

De ROA-prognoses zijn niet relevant⁹

De CDHO stelt vast dat de master Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid niet past binnen de opleidingstypen 'master taal en cultuur' en 'master sociale en maatschappijwetenschappen' van het ROA omdat daarin geen sterk verwante opleidingen zijn opgenomen. De CDHO laat de ROA-prognoses daarom buiten beschouwing.

Een specifieke behoefte aan nieuwe medewerkers is aangetoond

De CDHO constateert dat de aanvrager een (regionale) behoefte aan nieuwe medewerkers met het profiel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond. Dit blijkt uit werkgeversinterviews en steunbetuigingen.

De CDHO stelt vast dat de werkgeversinterviews die Odion¹⁰ heeft uitgevoerd blijken te geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO vindt het onderzoek valide, navolgbaar en relevant. De CDHO baseert dit op de volgende analyse.

De interviews zijn in de periode april tot en met juli 2024 afgenomen bij 26 werkgevers. De uitnodiging voor het interview en de interviewleidraad zijn bijgevoegd bij het onderzoek, de gespreksverslagen zijn op aanvraag beschikbaar. Respondenten zijn werkzaam in de deelsectoren (1) uitvoeringsorganisaties (n=9), (2) Rijksoverheid en gemeenten (n=6), (3) onderwijs- en kennisinstituten (n=6) en bij (4) branche- en beroepsverenigingen (n=5). Twee respondenten in de deelsector Rijksoverheid en gemeenten zijn werkzaam bij dezelfde organisatie. De aanvrager heeft hiervan de respondent met de kleinste arbeidsmarktbehoefte buiten beschouwing gelaten. Er is niet aan de respondenten gevraagd of zij enige zeggenschap hebben over het aannamebeleid binnen hun organisatie, maar op basis van de functies die zeventien respondenten bekleden kan aangenomen worden dat zij hierover enige zeggenschap hebben. Hiervan werken er tien in een organisatie met meer dan 150 werknemers.

Vanuit alle deelsectoren geven de respondenten aan dat zowel de doelgroep waar het sociaal werk zich op richt als de ondersteuningsvraagstukken groter en complexer worden. De geïnterviewden zijn positief over de voorgenomen opleiding. De beoogde opleiding kan op meerdere manieren een oplossing bieden voor alle uitdagingen voor het sociaal werk. Het academisch fundament wordt verstevigd om de complexiteit van het sociaal werk te doorgronden en onderbouwd handelingsperspectief te bewerkstelligen.

Om de verwachte arbeidsmarktvaart in kaart te brengen is de respondenten naar hun behoefte gevraagd aan afgestudeerden met het profiel van de voorgenomen opleiding. Vijftien van de

⁷ De CDHO betreft bij dit advies alleen gegevens die zijn aangeleverd door de aanvrager, tenzij anders vermeld.

⁸ Art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

⁹ De CDHO betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses in het AIS van het ROA (<https://roaststatistics.shinyapps.io/AIS2028>). De CDHO hanteert altijd de meest actuele gegevens.

¹⁰ Het rapport 'Universiteit voor Humanistiek – Arbeidsmarktonderzoek master Sociaal Werk' (Odion 2024)

zeventien respondenten geven aan een arbeidsmarktbehoefte te verwachten van minimaal 600 en maximaal 642 werknemers in de periode 2027-2031.

De CDHO stelt vast dat de steunbetuigingen de kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte die uit de werkgeversonderzoek blijkt ondersteunen. De CDHO baseert dit op het volgende.

In de steunbetuigingen van (1) de beroepsvereniging van professionals in sociaal werk van 10 december 2024, (2) de Marie Kamphuis Stichting van 17 december 2024 en (3) het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 24 januari 2025¹¹ wordt aangegeven dat de ontwikkeling van een wo master Sociaal Werk van essentieel belang is voor de academisering en professionalisering van het vakgebied. Een zelfstandige master Sociaal Werk biedt de mogelijkheid om het studieprogramma volledig af te stemmen op de specifieke kennis, praktijk en ethische vraagstukken van het sociaal werk. Dat zal volgens de ondertekenaars niet alleen de kwaliteit van de beroepsbeoefenaren verbeteren, maar ook de aantrekkelijkheid van het beroep.

Er is ruimte binnen het bestaande opleidingsaanbod zoals bedoeld in criterium b¹²

De CDHO concludeert dat er voldoende ruimte is om de wo master Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid binnen het bekostigde domein vorm te geven.

De noodzaak voor de nieuwe opleiding is aangetoond

De wo master Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid past niet binnen het bestaande opleidingsaanbod

De CDHO constateert dat de voorgenomen opleiding inhoudelijk zo afwijkt van de bestaande opleidingen dat de gewenste vernieuwing in de vorm van een nieuwe opleiding noodzakelijk is.

De CDHO deelt de argumentatie van de aanvrager dat de opleiding niet goed kan worden vormgegeven binnen één van de masters van de aanvrager. De aanvrager heeft geen master specifiek gericht op sociaal werk. Verder zou de aandacht naar sociaal werk verleggen binnen de masters (1) Burgerschap en Kwaliteit van Samenleven, (2) Zorgethiek en Beleid en (3) Humanistiek een te ingrijpende herprofilering van deze opleidingen betekenen.

De CDHO volgt de redenering van de aanvrager dat de beoogde opleiding een noodzakelijke aanvulling is op het bestaand landelijk onderwijsaanbod vanwege de unieke focus op het sociaal werk als academische discipline en beroep.

De arbeidsmarktbehoefte wordt onvoldoende bediend door het bestaande opleidingsaanbod

De CDHO constateert dat, wanneer de instroom in de verwante opleidingen wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte, er onvoldoende studenten worden opgeleid om in de behoefte te voorzien.

Vestiging in Utrecht heeft mogelijk enige negatieve effecten op de landelijke spreiding

De CDHO stelt vast dat de landelijke spreiding van het opleidingsaanbod mogelijk enigszins negatief wordt beïnvloed als de voorgenomen opleiding wordt gevestigd in de gemeente Utrecht omdat er al twee verwante opleidingen in Utrecht aangeboden worden. De CDHO schat in dat het negatieve

¹¹ Bijlage 4, 5 en 6 van het dossier

¹² Art. 6 lid 1 sub b in samenhang met leden 3 en 4 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

effect op deze twee opleidingen niet onevenredig nadelig is, omdat de opleidingen groot genoeg zijn om enige krimp op te kunnen vangen. Bovendien zal de instroomdoelgroep slechts gedeeltelijk overlappen omdat de bestaande opleidingen slechts deels verwant zijn aan de voorgenomen opleiding.

De wo master Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid sluit aan bij het instellingsprofiel van de aanvrager

De CDHO volgt de aanvrager in de argumentatie dat de voorgenomen opleiding aansluit bij het instellingsprofiel. De aanvrager geeft aan dat haar humanistische levensbeschouwing bij uitstek geschikt is voor het verzorgen van de beoogde opleiding. Het Strategisch Plan 2022-2026¹³ geeft aan dat inclusiviteit één van de speerpunten is. Volgens de internationale beroepscode¹⁴ streeft sociaal werk naar een inclusieve samenleving waarin het welzijn en de rechten van individuen worden bevorderd. Humanistische waarden en ethische uitgangspunten sluiten daar goed op aan. Verder wijst de aanvrager op haar sterke onderzoekspositie op het gebied van sociaal werk met een bijzondere leerstoel 'Grondslagen van het Maatschappelijk Werk' en op een breed netwerk binnen het onderzoek naar sociaal werk.

Daarnaast ziet de CDHO geen zwaarwegende redenen om te concluderen dat de voorgenomen opleiding beter aansluit op het profiel van een andere instelling. De aanvrager heeft in de voorbereidingsfase afgestemd met alle relevante wo- en hbo- instellingen. Geen van hen heeft expliciet aangegeven dat de voorgenomen opleiding beter bij hun eigen instellingsprofiel past.

Toelichting op advies 2: RIO-indeling

De CDHO concludeert met de aanvrager dat de voorgenomen opleiding het beste past in het RIO-onderdeel 'Gedrag en maatschappij'. De inhoud van de voorgenomen opleiding sluit het beste aan op dit onderdeel.

Toelichting op advies 3: ISCED-indeling

De CDHO concludeert dat de voorgenomen opleiding het beste past in de ISCED-rubriek 'sociologie' (31402). De inhoud van de voorgenomen opleiding sluit het beste aan op deze rubriek.

¹³ Het 'Strategisch Plan 2022-2026' (Universiteit voor Humanistiek 2021, p. 13)

¹⁴ <https://www.bpsw.nl/app/data/uploads/2020/05/Facstheet-internationale-ethische-principes.pdf>

Bijlage 1: juridisch kader**Beoordelingskader**

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in de Algemene wet bestuursrecht en artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023 voor de CDHO als leidraad gediend.

Procedure

De CDHO heeft de aankondiging van deze aanvraag in september 2024 gepubliceerd op haar website A24-059). De CDHO heeft het dossier voor deze aanvraag op 26 juni 2025 ontvangen.

Vanaf 30 juni 2025 is op de website van de CDHO kennisgegeven van de aanvraag. Hiermee is aan belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken.

Bijlage 2: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO)

Opleiding	Instelling	'19-'20	'20-'21	'21-'22	'22-'23	'23-'24
M Interdisciplinaire sociale wetenschap (60746)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	73	105	94	84	114
M Sociologie (66601)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	109	128	164	159	133
	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM), Nijmegen	22	28	25	14	15
	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	49	53	64	62	49
	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	55	48	64	58	50
	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	91	111	78	94	74
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL), Amsterdam	44	52	45	55	50
M Sociologie (66599)	Tilburg University (21PN), Tilburg	44	57	59	62	54
M Societal Transitions (60989)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam					44
M Social Sciences (research)	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	27	40	39	53	42
M Burgerschap en Kwaliteit van Samenleven (60978)	Universiteit voor Humanistiek (23BF), Utrecht			16	25	13
Totaal eerstejaarsinstroom		514	622	648	666	638